

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

HISTORIA

KL. I GIMNAZJUM

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, jeżeli:

- nie opanował wiedzy i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą,
- nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- nie uczestniczy aktywnie w lekcji,

- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- nie przezwycięża trudności,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela, odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów z klasy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który potrafi przy pomocy nauczyciela wyjaśnić pojęcia i zagadnienia z następujących działów:

Pradzieje

- wyjaśnia, czym zajmuje się historia
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: chronologia, era, wiek, historia, źródło historyczne
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: paleolit, neolit, kultura, ewolucja
- dostrzega wpływ warunków naturalnych na życie i zajęcia ludzi
- wyjaśnia i posługuje się pojęciami: Żywny Półksiężyc, rewolucja neolityczna, megality, brąz
- potrafi wskazać położenie geograficzne Mezopotamii
- wyjaśnia i posługuje się pojęciami: rewolucja urbanistyczna, rolnictwo irygacyjne, monarchia, ziggurat

Starożytność

- potrafi wskazać na mapie terytorium starożytnego Egiptu
- wyjaśnia pojęcia: faraon, hieroglify, wezyr, kapłani, sarkofag, mumia, politeizm
- dokonuje podziału Biblii na Nowy i Stary Testament
- wskazuje na mapie Palestynę, omawia jej położenie geograficzne i warunki naturalne
- potrafi rozróżnić pismo klinowe oraz pismo hieroglificzne i ideograficzne

Starożytna Grecja

- wskazuje na mapie Grecję, omawia jej położenie geograficzne i warunki naturalne
- poprawnie posługuje się pojęciami: polis, hoplita, falanga, agora
- wskazuje na mapie Spartę
- charakteryzuje warunki naturalne Sparty
- posługuje się pojęciami i terminami: ostracyzm, Rada Pięciuset, strateg
- wymienia konkurencje, które były rozgrywane podczas olimpiad
- wymienia cechy charakterystyczne religii greckiej
- wyjaśnia rolę mitów w życiu Greków
- wymienia bogów greckich i ich atrybuty
- objaśnia rolę wychowania fizycznego w starożytnej Grecji
- wyjaśnia i zna datę 776 r. p.n.e.
- opisuje rolę Akropolu w Atenach
- potrafi rozpoznać zabytki sztuki greckiej
- przedstawia postać Fidiasza

Starożytny Rzym

- na podstawie mapy potrafi wskazać najważniejsze cechy charakterystyczne położenia i warunków naturalnych Italii
- zna daty 509 r. p.n.e., 753 r. p.n.e.
- posługuje się pojęciami i terminami: Forum Romanum, republika, Zgromadzenie Ludowe, plebejusz, proletariusz
- wyjaśnia pojęcia i terminy: prowincje, legionista, namiestnik
- przedstawia postać Hannibala
- opisuje postawy Rzymian wobec niewolników i ludów podbitych
- wie, czym było powstanie Spartakusa (73–71 p.n.e.)
- posługuje się pojęciami i terminami: latyfundia, proletariat, gladiator
- poprawnie posługuje się pojęciami i terminami: cesarstwo i romanizacja
- przedstawia życie codzienne oraz formy rozrywki w starożytnym Rzymie
- przedstawia życie codzienne oraz formy rozrywki w starożytnym Rzymie
- opisuje znaczenie term
- omawia najważniejsze zasady wiary chrześcijańskiej
- wymienia powody i wskazuje przykłady prześladowań chrześcijan w państwie rzymskim
- wyjaśnia pojęcia i terminy: apostoł, synod, sobór, edykt
- przedstawia postacie Jezusa, Konstantyna, Teodozjusza

- wyjaśnia znaczenie dat: 375 r., 395 r., 476 r.

Średniowiecze

- wyjaśnia, jaką rolę pełnił Kościół w Bizancjum
- posługuje się pojęciami i terminami: patriarcha, mozaiki, hipodrom, ikona, Kodeks Justyniana
- podaje datę upadku Konstantynopola
- wyjaśnia podstawowe zasady islamu
- opisuje podstawowe symbole islamu
- zna i posługuje się pojęciami: kalif, islam, Koran, meczet
- podaje datę koronacji Karola Wielkiego na cesarza
- posługuje się pojęciem: Państwo Franków
- wyjaśnia znaczenie dat: 496 r., 732 r., 843 r., 1000r.
- przedstawia przebieg hołdu lennego
- wyjaśnia i opisuje zasady pasowania na rycerza
- wyjaśnia pojęcia: wasal, senior, pańszczyzna, feudalizm
- posługuje się pojęciem schizmy wschodniej
- posługuje się pojęciami i terminami: scriptorium, opat, ekskomunika, symonia
- rozpoznaje zabytki sztuki romańskiej
- wymienia przykłady budowli i dzieł (XI–XIII w.)
- posługuje się pojęciami i terminami: absyda, transept, prezbiterium, nawa boczna, nawa główna
- wskazuje na mapie plemiona słowiańskie
- wymienia postacie Cyryla i Metodego
- wyjaśnia pojęcia i terminy: wiec, głągolica, misjonarz, opole
- podaje datę chrztu Polski
- wymienia postać Mieszka I jako budowniczego państwa polskiego
- wyjaśnia pojęcia: plemię, chrystianizacja
- wyjaśnia znaczenie dat: 966 r., 1000 r., 1025 r., i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia
- potrafi opisać misję św. Wojciecha
- wymienia daty: 1076 r., 1079 r. i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenie
- wymienia datę 1138 r. oraz opisuje postanowienie statutu Bolesława Krzywoustego
- przedstawia przykłady sztuki romańskiej w Polsce
- opisuje powinności ludności państwa na rzecz księcia
- definiuje pojęcie uniwersalizmu
- wymienia ruchy religijne powstałe w XII i XIII w., zakony rycerskie
- przedstawia postacie: św. Dominika, Franciszka z Asyżu
- wymienia główne ośrodki miejskie średniowiecznej Europy
- wymienia grupy społeczne mieszkające w mieście
- wymienia język, którym posługiwano się w kulturze i nauce średniowiecznej
- wymienia miasta, w których powstały najstarsze uniwersytety
- stosuje pojęcia: witraż, sklepienie krzyżowo-żebrowe,
- stosuje nazwę gotyk i wyjaśnia jej pochodzenie
- posługuje się pojęciami: epidemia, zaraza
- wymienia i wskazuje na mapie dzielnice Polski
- stosuje pojęcie: statut, senior
- wymienia imię władcy – twórcy statutu wprowadzającego zasadę senioratu
- wymienia postać Konrada Mazowieckiego
- wyjaśnia próby chrystianizacji Prusów
- wyjaśnia znaczenie dat: 1226 r., 1241 r.
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: patrycjat, plebs, trójpolówka,
- wymienia zagrożenie zewnętrzne w drugiej połowie XIII w.
- wyjaśnia i stosuje pojęcie „unia personalna”
- wymienia datę powstania uniwersytetu w Krakowie

OCENA DOSTATECZNA

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który zna podstawowe pojęcia, zagadnienia i umiejętności z następujących działów:

Pradzieje

- wyjaśnia i stosuje pojęcia: periodyzacja dziejów, cezura, pradzieje, starożytność, średniowiecze, nowożytność, gatunek, homo habilis, homo erectus, australopitek, neandertalczyk
- wyjaśnia proces ewolucji gatunku ludzkiego
- potrafi scharakteryzować początki dziejów człowieka współczesnego
- rozumie i posługuje się pojęciami: epoka kamieńna, zbieractwo, łowiectwo, koczownictwo
- potrafi wskazać korzyści, jakie przyniosło człowiekowi udomowienie dzikich zwierząt
- wyjaśnia okoliczności powstania pierwszych miast jako centrów życia społecznego i kulturowego

Starożytność

- potrafi scharakteryzować powstanie cywilizacji egipskiej
- potrafi opisać znaczenie i rolę faraonów w Egipcie
- wyjaśnia sposób budowania monumentalnych grobowców – piramid,
- poprawnie wymienia główne zasady judaizmu oraz potrafi wskazać i opisać podstawowe symbole judaizmu
- wyjaśnia pojęcia i terminy: niewola babilońska, prorocy, synagoga, Talmud, szabat
- określa i opisuje znaczenie pisma w funkcjonowaniu państwa

Starożytna Grecja

- wyjaśnia wpływ środowiska na gospodarkę starożytnej Grecji
- charakteryzuje system demokracji ateńskiej
- płynnie porusza się w obrębie pojęcia grecka polis
- charakteryzuje ustrój Sparty
- posługuje się pojęciami: Sparta, efor, Lacedemończycy, periojkwowie, heloci, geruzja
- przedstawia i charakteryzuje system demokracji ateńskiej
- opisuje demokrację ateńską w czasach Peryklesa
- charakteryzuje rolę igrzysk olimpijskich oraz przebieg pierwszych olimpiad
- rozumie znaczenie religii w życiu Greków
- zna i wyjaśnia rolę świątyni
- przedstawia znaczenie filozofii w kulturze greckiej,
- potrafi wyjaśnić poglądy Sofistów i Sokratesa na rolę człowieka
- przedstawia najważniejszych twórców greckiego teatru
- potrafi opisać pod kątem architektonicznym Partenon
- poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: metopy, propyleje

Starożytny Rzym

- wskazuje przyczyny ustanowienia republiki
- wymienia istniejące w Rzymie urzędy: pretorzy, edylowie, kwestorzy
- przedstawia postacie Romulusa i Remusa
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojen punickich
- prezentuje geograficzne i ekonomiczne skutki podbojów
- opisuje podbój świata hellenistycznego
- wyjaśnia i zna daty: (264–241 p.n.e.), 202 r. p.n.e., 146 r. p.n.e.
- omawia skutki dyktatury Juliusza Cezara
- przedstawia postacie Oktawiana Augusta, Marka Antoniusza, Brutusa
- wyjaśnia znaczenie dat 58–49 p.n.e., 31 r. p.n.e., 74–71 p.n.e.
- wyjaśnia pojęcie „pokój rzymski”
- opisuje nowe formy ustroju (pryncypat)
- opisuje podboje Oktawiana Augusta
- prezentuje przykłady wpływu kultury greckiej na kulturę rzymską
- charakteryzuje rozwój literatury rzymskiej
- opisuje rolę Mecenasa w kulturze
- wymienia zabytki architektury starożytnego Rzymu
- wskazuje przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa oraz opisuje etapy jego rozwoju
- opisuje sytuację polityczną Palestyny po rozpadzie imperium Aleksandra macedońskiego
- opisuje wydarzenia, które miały miejsce w 313 r. i 392 r.
- potrafi wskazać wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku starożytnego państwa rzymskiego

- opisuje podział cesarstwa na część zachodnią i wschodnią
- wymienia i opisuje najazdy barbarzyńców

Średniowiecze

- przedstawia genezę powstania cesarstwa bizantyńskiego
- wskazuje na mapie zasięg i kierunki podbojów arabskich
- przedstawia najważniejsze osiągnięcia Arabów w dziedzinie nauki i techniki
- przedstawia postać Allaha
- wyjaśnia znaczenie dat: 622 r., 732 r.
- przedstawia zasługi Karola Wielkiego dla państwa Franków
- przedstawia postacie Chlodwiga, Karola Młota
- charakteryzuje główne idee uniwersalnego cesarstwa Ottona III
- przedstawia okres panowania Ottona I i Ottona III
- wyjaśnia znaczenie dat: 955 r., 962 r.,
- wyjaśnia mechanizmy powstania i funkcjonowania systemu feudalnego
- wyjaśnia zasadę podziału społeczeństwa w średniowieczu
- wyjaśnia rolę zakonów cystersów i benedyktynów w średniowiecznym życiu religijnym
- posługuje się datami: 1054 r., 1077 r., 1122 r.
- przedstawia postacie: Grzegorza VII, Leona IX, Henryka IV
- wyjaśnia charakterystyczne cechy sztuki romańskiej
- wymienia stosowane sklepienia (krzyżowe i kolebkowe)
- opisuje wygląd planu kościoła romańskiego
- umie podzielić Słowian na odłamy oraz wymienić elementy ich życia (zajęcia, religię)
- wyjaśnia powody przyjmowania chrztu przez władców słowiańskich
- przedstawia postacie Konstantyna, Metodego
- wyjaśnia znaczenie dat 863 r., 885 r., 988 r.
- wyjaśnia powody przyjęcia chrztu przez Mieszka I
- wymienia nazwy głównych plemion polskich i ziemie przez nie zamieszkałe
- przedstawia postacie Siemomysła, Jordana, Dąbrówki
- wyjaśnia znaczenie dat: 965 r., 972 r.
- wymienia postacie Bolesława Chrobrego i Ottona III oraz ich najważniejsze osiągnięcia
- wymienia postanowienia zawarte na zjeździe w Gnieźnie
- posługuje się pojęciami: biskupstwo, arcybiskupstwo
- przedstawia postać Gaudentego
- wyjaśnia przyczyny kryzysu państwa pierwszych Piastów
- przedstawia proces odbudowy państwowości za panowania Kazimierza Odnowiciela
- omawia rządy Bolesława Śmiałego oraz księcia Władysława Hermana
- wymienia daty: 1031 r., 1038 r., 1050 r. i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenie
- potrafi scharakteryzować sytuację wewnętrzną w Polsce w końcu XI w. i I połowie XII w.
- posługuje się pojęciami i terminami: bulla, trybut, statut, Krzywoustego, senior
- wyjaśnia znaczenie dat: 1108 r., 1112 r., 1119 r., 1135 r., 1136 r.
- wyjaśnia zasady monarchii patrymonialnej na przykładzie państwa pierwszych Piastów
- posługuje się pojęciami: siedlisko, opole, kasztelan, podgrodzie, targ, palatyn, wiec, daniny, świadczenia
- wymienia przyczyny wypraw krzyżowych
- wymienia w porządku chronologicznym najważniejsze wydarzenia związane z wyprawami krzyżowymi
- wyjaśnia, na czym polegał uniwersalizm cesarski i papieski
- posługuje się pojęciami: krucjata, synod, rekonkwista
- stosuje pojęcia: ratusz, sukienice, bank, cech, burmistrz, pospólstwo, plebs, Hanza, czeladnik
- wiąże powstanie bankowości z rozwojem gospodarczym miasta
- wyjaśnia pojęcie uniwersytet
- wymienia nazwiska największych uczonych XIII w.: Albert Wielki, Tomasz z Akwinu, Roger Bacon
- wskazuje różnice między stylem romańskim a gotyckim,
- posługując się ilustracjami wskazuje różnice w architekturze kościoła romańskiego i gotyckiego
- wyjaśnia przyczyny kryzysu w XIV i XV w.
- przedstawia postać Jana Husa

- omawia przyczyny rozprzestrzeniania się dżumy w Europie
- wyjaśnia znaczenie dat: 1337–1453, 1377 r., 1348–1349 r., 1415 r., 1418 r.
- sytuje w czasie i przestrzeni Polskę w okresie rozbitcia dzielnicowego
- wymienia zasadę senioratu oraz definiuje pojęcia: pryncypat, prynceps
- wymienia ważniejsze postacie omawianego okresu: Bolesław Kędzierzawy, Henryk Sandomierski, Mieszko Stary, Leszek Biały
- wyjaśnia przyczyny sprowadzenia Krzyżaków do Polski
- sytuje w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi,
- przedstawia sytuację na Pomorzu Wschodnim
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: immunitet, lokacja, wójt, prawo niemieckie
- omawia rolę grup ludności powstałych w miastach: patrycjat, pospólstwo, plebs
- omawia znaczenie powstawania miast dla rozwoju gospodarczego Polski
- przedstawia rozwój gospodarki w Polsce w XIII w.
- opisuje proces kanonizacji biskupa Stanisława
- wyjaśnia znaczenie dat: 1295 r., 1300 r., 1305 r.
- charakteryzuje i objaśnia rządy Andegawenów
- wymienia daty 1370 r., 1374 r. i opisuje wydarzenia z nimi związane
- przedstawia rozwój gospodarczy za czasów panowania Kazimierza Wielkiego
- objaśnia rolę wzrostu liczby lokacji na sytuację gospodarczą Polski

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który samodzielnie wyjaśnia najważniejsze pojęcia i zagadnienia omówionych tematów lekcyjnych. Posiada wiedzę i umiejętności z następujących działów:

Pradzieje

- określa chronologię wydarzeń
- potrafi posługiwać się mapą
- umieszcza na osi czasu pojawienie się człowieka rozumnego współczesnego i wskazuje na mapie etapy zasiedlenia przez niego ziemi
- wskazuje związki między zmianami klimatycznymi a zmianami warunków życia człowieka
- potrafi scharakteryzować rozwój rolnictwa na terenie Europy
- potrafi umiejscowić w czasie i przestrzeni historycznej starożytne cywilizacje i imperia Bliskiego Wschodu
- potrafi przedstawić główne zadania władzy w starożytnym państwie

Starożytność

- potrafi scharakteryzować system wierzeń w Egipcie
- wyjaśnia, dlaczego w Egipcie balsamowano ciała zmarłych
- potrafi wyjaśnić różnice między politeizmem, a monoteizmem
- omawia historię Królestwa Dawida i Salomona
- omawia dzieje Abrahama
- przedstawia podstawową zasadę prawa Hammurabiego

Starożytna Grecja

- potrafi opisać wpływ kontaktów ze Wschodem na kulturę grecką
- poprawnie charakteryzuje ustrój polityczny starożytnej Grecji
- potrafi opisać spartański model wychowywania dzieci
- opisuje reformę Solona i Klejstenesa z 508 i 507r. p.n.e.
- wyjaśnia znaczenie religii politeistycznej w Grecji
- wskazuje elementy integrujące starożytnych Greków (język, system wierzeń, teatr, igrzyska olimpijskie)
- potrafi wyjaśnić związek pomiędzy teatrem a religią obywatelską
- rozpoznaje i nazywa porządki architektoniczne

Starożytny Rzym

- umiejscawia w czasie i charakteryzuje system sprawowania władzy w Rzymie
- przedstawia legendarne początki Rzymu
- wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Rzymu oraz sposób traktowania ludów podbitych i niewolników
- wyjaśnia przyczyny upadku republiki
- wyjaśnia proces romanizacji prowincji

- potrafi wyjaśnić znaczenie powiedzenia „chleba i igrzysk”
- potrafi opisać rolę i znaczenie Koloseum
- potrafi wymienić najważniejszy Łuk Triumfalny w Rzymie
- potrafi umiejscowić w czasie i przestrzeni historycznej narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa
- przy pomocy mapy analizuje przyczyny podziału i upadku cesarstwa zachodniorzymskiego

Średniowiecze

- lokalizuje w czasie i przestrzeni historycznej cesarstwo bizantyńskie
- rozpoznaje dorobek kultury bizantyńskiej
- przedstawia działalność i nauki Mahometa
- przedstawia pojęcia: hidżra, dżihad
- umiejscawia w czasie i przestrzeni historycznej monarchię Karola Wielkiego
- wyjaśnia pojęcie renesans karoliński
 - przedstawia okres panowania Henryka II
- wyjaśnia funkcję zamku w kulturze rycerskiej
- wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w 1054 r.
- umiejscawia w czasie i przestrzeni pierwsze państwa słowiańskie
- wymienia korzyści płynące z przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I
- wskazuje charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej.
- sytuuje w czasie i przestrzeni historycznej państwo Bolesława Chrobrego
- potrafi scharakteryzować Polskę na przełomie X i XI w.
- omawia kryzys społeczno- polityczny w latach trzydziestych XI w.
- omawia sukcesy Bolesława Krzywoustego
- przedstawia rolę i znaczenie osad służebnych
- wyjaśnia kulturotwórczą rolę Kościoła
- wyjaśnia funkcję cechów w mieście
- omawia zabudowę miejską
- określa przyczynę powstania uniwersytetów
- podaje przykłady zabytków sztuki gotyckiej w swoim regionie
- przedstawia pojęcia: husytyzm, schizma
- zna przyczyny wojny stuletniej
- wyjaśnia kim była Joanna d'Arc
- opisuje zmiany społeczno- gospodarcze w okresie rozbitcia dzielnicowego
- charakteryzuje Polskę w czasach Henryków Śląskich w pierwszej połowie XIII w.
- opisuje znaczenie bitwy pod Legnicą
- wyjaśnia zasadę zakładania wsi według prawa niemieckiego
 - określa rolę księcia w rozwoju osadnictwa
- charakteryzuje czynniki mające wpływ na procesy zjednoczeniowe Polski
- wyjaśnia pojęcie: Nowa Marchia
- ocenia dokonanie Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej oraz polityce zagranicznej

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności z poszczególnych działów:

Pradzieje

- wyjaśnia procesy przyczynowo-skutkowe
- potrafi korzystać ze źródeł historycznych
- rozumie zależności między środowiskiem naturalnym a warunkami życia
- rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie umiejętności posługiwania się mową
- prezentuje i wyjaśnia zmiany, jakie towarzyszyły przejściu do gospodarki wytwórczej
- potrafi porównać koczowniczy tryb życia z osiadłym
- ocenia znaczenie osiadłego trybu życia dla dalszych dziejów ludzkości
- potrafi opisać rolę Sumerów w rozwoju pierwszych miast--państw
- wyjaśnia znaczenie dla ludzkości osiągnięć cywilizacyjnych Mezopotamii

Starożytność

- potrafi scharakteryzować strukturę społeczeństwa w Egipcie (faraona, urzędników, kapłanów, chłopów)
- potrafi analizować fragmenty Biblii
- rozumie narodowy charakter judaizmu
- rozumie wpływ osiągnięć cywilizacyjnych starożytnego Wschodu na dalsze dzieje ludzkości

Starożytna Grecja

- potrafi systematyzować wydarzenie według następstw w czasie
- wskazuje różnice między arystokracją a resztą społeczeństwa
- określa różnice w organizacji i systemie politycznym polis arystokratycznej, oligarchicznej i demokratycznej
- charakteryzuje sposób sprawowanie władzy i organizację społeczną
- charakteryzuje sprawowanie władzy i organizację społeczną
- wskazuje różnice w organizacji i systemie politycznym Aten i Sparty
- przedstawia postacie poetów epickich: Homera i Hezjoda i ich twórczość
- potrafi ocenić rolę kultury greckiej dla współczesnych
- rozpoznaje rodzaje utworów dramatycznych
- potrafi wskazać różnice w rodzajach poszczególnych kolumn

Starożytny Rzym

- umiejscawia w czasie i charakteryzuje system sprawowania władzy w Rzymie
- przedstawia organizację armii rzymskiej
- omawia skutki wojen domowych w republice rzymskiej
- umiejscawia w czasie i charakteryzuje sprawowanie władzy oraz organizację społeczeństwa w cesarstwie
- potrafi rozróżnić elementy kultury przyjęte przez Rzymian oraz wskazać ich własne osiągnięcia
- potrafi wymienić przykłady osiągnięć starożytnych Rzymian
- wymienia najsilniejsze państwa utworzone przez barbarzyńców w końcu V w. na terenach cesarstwa zachodniorzymskiego

Średniowiecze

- charakteryzuje dorobek kultury Bizancjum dla kultury europejskiej
- wyjaśnia znaczenia Arabów w przekazywaniu dorobku kulturowego między Wschodem a Zachodem
- wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu monarchii karolińskiej
- opisuje relacje między władzą cesarską a papieską X–XI w.
- przedstawia zależności wynikające z zawiązania stosunku lennego
- objaśnia kryzys papiestwa w X i pierwszej połowie XI w.
- potrafi odszukać i opisać zabytki sztuki romańskiej w swoim regionie
- omawia kształtowanie się państw słowiańskich we wczesnym średniowieczu
- przedstawia okoliczności, w jakich rozegrała się bitwa pod Cedynią
- przedstawia znaczenie dokumentu *Dagome iudex*
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojen polsko-niemieckich (1002–1018)
- wyjaśnia stosunki państwa polskiego z Kościołem w XI w.
- omawia stosunki z Niemcami i innymi krajami
- omawia sytuację Kościoła w pierwszej połowie XII w.
- przedstawia organizację Kościoła i wymienia nowe biskupstwa
- przedstawia rolę Innocentego III w budowie potęgi politycznej Kościoła
- wyjaśnia, na czym polegały uniwersalizmy papieski i cesarski
- wymienia strukturę i uprawnienia samorządu miejskiego
- wyjaśnia, czym były republiki miejskie i potrafi wymienić największe z nich
- przedstawia rozwój nauki i literatury w XIII w.
- podaje przykłady najbardziej znanych katedr gotyckich w Europie
- omawia przejawy kryzysu Kościoła zachodniego
- określa przyczyny i skutki wybranych wydarzeń politycznych (np. wprowadzenie zasady senioratu, dążenie książąt polskich do zjednoczenia)
- wyjaśnia przyczyny najazdu Mongołów i wymienia postać Czyngis-chana
- omawia proces kształtowania się stanów społecznych

- wyjaśnia rolę immunitetów w zmniejszaniu dochodów książąt
- omawia okoliczności koronacji królewskich
- zna i opisuje rolę przywileju wydanego w Koszycach w 1374 r.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- rozumie przyczyny periodyzacji dziejów,
- operuje wiedzą na temat początków ludzkiej cywilizacji z zakresu różnych przedmiotów,
- umie analizować teksty źródłowe
- samodzielnie poszerza wiedzę o dziedzictwie kulturowym cywilizacji starożytnych i kultury średniowiecznej Europy, poprzez literaturę, media, Internet uzupełnia swą wiedzę na temat historii politycznej starożytności i średniowiecza oraz bohaterów tamtych czasów,
- potrafi samodzielnie uzyskać dodatkową wiedzę na temat wybranych wydarzeń i postaci historycznych epoki pierwszych Piastów,
- samodzielnie prowadzi lekcje asystenckie na temat wskazany przez nauczyciela,
- potrafi przygotować prezentację komputerową do lekcji historii w pracowni informatycznej,
- bierze udział w wewnątrzszkolnych konkursach historycznych i uzyskuje w nich dobre wyniki,
- jest zawsze aktywny na lekcjach.